

“VII. ULUSLARARASI AMBALAJ KONGRESİ VE SERGİSİ” SONUÇ BİLDİRGESİ

9-11 MAYIS 2013

9-11 Mayıs 2013 Tarihleri arasında Bayraklı Tepekule Kongre ve Sergi Merkezinde gerçekleştirilmiş olan “VII. Uluslararası Ambalaj Kongresi ve Sergisi” başarıyla sonuçlanmıştır. Etkinliğe katılan kesimlerin oranları sanayi % 36, üniversite ve diğer kamu kuruluşları % 32 ve meslek odaları ve dernekler ise % 32 olmak üzere zengin bir katılım sağlanmıştır. Etkinliğin 2. ve 3. gününde kongreye paralel olarak 50 kontenjanla sınırlı çalıştaylar da düzenlenmiştir. Kongre süresince devam eden sergide ise sponsorları da içeren bu alana yönelik tedarikçiler, üreticiler ve ilgili sivil toplum kuruluşları, bildiri özeti kitabında adları bulunan 20 firma, kurum ve kuruluş yer almıştır.

Üç gün süren kongrede oturum ana başlıklarına göre; Temel ambalaj yapı maddeleri (3 oturum, 14 sunum), üretim teknolojileri (1 oturum, 5 sunum), ambalaj tasarımı (2 oturum, 10 sunum), gıda ambalajı gıda güvenliği (2 oturum, 11 sunum), yasal düzenlemeler (1 oturum, 4 sunum) ve diğer ambalaj uygulamaları (2 oturum, 10 sunum) olmak üzere toplam 54 sözlü, 34 poster sunum gerçekleştirilmiştir. Sözlü sunumlarda yurtdışından katılım oranı %30'un üstündedir. Poster sunumlar, içerik, sunum tekniği ve şekil yönünden jüri tarafından değerlendirilerek, ilk 3'e girenler ve gelecek vaadeden niteliği ile 4. poster derecelendirilmiştir. Etkinliğe farklı ülkelerden (ABD, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İspanya, İsveç, İtalya, Makedonya, Tayland) ve ülkemizden değerli bilim insanları ve uzmanlar bildirileri ile önemli katkıda bulunmuşlardır.

İkinci gün çalıştayda “Kağıt ve karton ambalajda baskı sistemleri” başlığında; 1) Ambalaj malzemesi olarak kağıt ve basılabilirlik özelliği, 2) Renk algılama ve ölçme temel bilgileri, 3) PSO sertifikasyonu, 4) Ofset baskıda kalıp ve hazne suyu ve 5) Karton ambalaj olarak 5 sunumla gerçekleşmiştir. Üçüncü gün ise “Flekso baskı sistemleri” başlıklı çalıştayda; 1) Baskı öncesi renk yönetimi, 2) Fleksibil ambalajlarda kullanılan likit mürekkepler, 3) Dijital fotopolimer klişe, 4) Aniloks baskı, 5) Fleksibil ambalaj üretiminde kullanılan filmler ve 6) Laminasyon konularıyla bu alanın birikimli uzmanları tarafından sunumlar yapılmış ve interaktif biçimde tartışılmıştır.

11 Mayıs'ta kongre oturumları ve çalıştay sonunda ‘*Ambalaj ve Yaşam, Sürdürülebilirliğe Bağlı Yenilikler ve Geleceğe Yönelik Perspektifler*’ başlığı altında panel gerçekleştirilmiştir. Panelde Kimya Mühendisleri Odası Ege Bölge Şube Yönetim Kurulu Başkan Saadet ÇAĞLIN ve Ambalaj Sanayicileri Derneği Genel Sekreter Vekili Dr. Aslıhan ARIKAN moderatörlüğünde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nden Prof. Dr. Cengiz CANER, Tayland King Mongkut Teknik Üniversitesi'nden Doç. Dr. Krittika Kate TANPRASERT, Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı'ndan Hatice USLU, Ohio Devlet Üniversitesi'nden Doç. Dr. Melvin PASCALL, Michigan Devlet Üniversitesi'nden Dr. Laura BIX, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan Aylin ÇİÇEK ALAT ve Petkim'den Mevlüt ÇETİNKAYA konuşmacı olarak yer almış, bugünkü ve gelecekteki konulara ilişkin öngörüler izleyiciler ile birlikte 2 saati geçen bir süre içinde aktif biçimde tartışılmıştır. Panelde öne çıkan konular ve kongrenin bütününe ilişkin öneriler aşağıdaki başlıklar altında özetlenmiştir.

- Birleşmiş Milletler verilerine göre dünya üzerine şu anda yaşayan insan sayısı olan yedi milyarın, 2050 senesinin tahminlerine göre dokuz milyar olacağı beklenmekte olup, bu konuda ambalaj ve ambalaj teknolojilerinin sürdürülebilirliği önemlidir. Dünya üzerinde büyük gıda üreticilerinin ve ambalaj üreticilerinin de dikkat çektiği dünya çapında bir sorun olan açlığa karşı ambalaj önemli bir çözüm oluşturmaktadır. Açlığın en büyük sebeplerinden biri olarak ürünleri uygun koşullarda saklanamaması, niteliğini koruyamaması, nakledilememesi olduğu düşünülürse, ambalajın bu israfı önlediği açıktır. Kullanılan ambalajlar sayesinde yaş meyve ve sebze de içine alan bu ürünler bu ürünler dünyanın çeşitli yerlerine güvenle taşınabilirler.
- Türkiye’de ambalaj sektörü hızlı bir şekilde ilerlemektedir. Dünya ortalamasında ambalaj sektörü %3 büyürken ülkemizde bunun iki katı düzeyindedir. Ambalaj sektörü gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerde ekonomik büyümeden daha çok büyüyen bir sektördür. Ambalajların %70 kadarı tüketici ürünlerinde kullanılmaktadır. Bugün ABD’de ambalaj sektörünün yaklaşık 130-140 milyar dolarlık bir cirosu Çin’de ise 80-90 milyar dolarlık cirosu vardır. Ülkemizde ise 6 milyon ton üretim kapasitesi yaklaşık 15 milyar dolar ciro bulunmaktadır.
- Birleşmiş Milletler verilerine göre sürdürülebilirlik kavramı, insanların gelecek kuşaklarının ihtiyaçlarını engellemeden gündelik ihtiyaçların karşılanmasına dair çabalarıdır. Bu tanıma göre dünyadaki kaynaklar kıt, bu kaynakları etkin kullanmak için de sürdürülebilirliğe ihtiyacımız var. Dünyada temel eğilim plastik ambalaj kullanımının diğer ambalajlara göre gün geçtikçe artması yönündedir. Türkiye’de yılda plastik tüketimi kişi başı 60 kg civarındadır. Gelişmiş ülkelerde ise bu rakam 120-130 kg civarındadır. Tüketim hızının artmasından en fazla etkilenecek sektörlerden bir tanesi ambalaj sektörüdür.
- Endüstrileşmiş toplumda ürünleri nihai tüketiciye götürürken değer yaratan her unsur yatırım alanıdır. Ambalaj hem üretim aşamasında hem tüketiciye taşıma aşamasında en fazla değer yaratan üründür. Ambalaja ekstra yüklenen fonksiyonlarla ambalajın tüketimi artmaktadır. Bir ürün dökme hale göre ambalajlama ile katma değer oluşturmaktadır. Bunun en güzel örneğini zeytinyağı sektörü yaşıyor. Bu özelliğiyle ambalaj tüm diğer sektörlerle hizmet eden bir üründür.
- Ambalaj sanayicileri tüketicinin ambalaj konusunda doğru bilinçlenmesini sağlamalıdır. Böylelikle tüketici hangi ambalajın iyi hangisinin çevreci olduğunu fark edebilmelidir. Odalar, dernekler ve akademisyenler tüketiciye ambalaj bilincini doğru anlatmalıdır. Tüketicilerin ambalaj konusundaki bilincini arttırmak için Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı öncelikle gıda güvenliği üzerine olmak üzere, sağlıklı besin zincirinde gıda ambalajının yeri yadsınmayacağından önümüzdeki dönemde bu konuda bir kamu spotu yapılabilir.
- Son günlerde poşetler tartışılmaktadır. Toplam plastik ambalaja göre poşet üretim miktarı yüzde 1-2 düzeyindedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2010 senesinde konunun uzmanlarından oluşan bir komisyon kurmuştur. Bu komisyonun incelemeleri sonucunda, biyolojik bozunurluğu olan poşetlerin kullanımının sağlanması ya da tamamen yasaklanması çözüm olarak sunulmuştur. Marketlerde bulunan poşetlerde her ne kadar, doğada çözünür gibi ifadeler yer alsada aslında bunlar gerçeği yansıtmamaktadır. Bizim mevzuatımız biyolojik olarak parçalanabilir malzemelerden bahsetmektedir. Gerçek

biyobozunur malzemelerin yanındayız ancak bunun için denetim çok önemli. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı denetimleri arttırılmalıdır.

- Ambalajların kullanımı ile ilgili bakanlık tarafından yapılacak etkin denetim ve ambalajların üzerlerinde bulunan şikayet numaralarına yapılan şikayetler gelişmeyi sağlayacaktır. Önümüzdeki dönemde gıda sanayinde son kullanma tarihi ve raf ömrünün yanında belirteçler, akıllı ambalajlar ve etiketler daha da önem kazanacaktır.
- Nanoteknoloji bu alanda önemli katkılar sağlamıştır, biyobozunur ürünler ile migrasyon üzerinde de çalışmalar önümüzdeki dönemde daha çok önem kazanacaktır.
- Bakanlıklar uyumluluk çalışmalarında alt yapıların uygunluklarını da göz önüne almalı ve hızlı regülasyon çalışmalarında bu konuya dikkat çekilmelidir. Sektörün mevzuata uyamadığı bilirse de Bakanlığın cezalandırmada gecikmesinden üreticinin rahat davranmaya devam ettiği üzerinde durulmuştur.

Panel süresince değerli uzmanlar çeşitli soru ve görüşleriyle katkıda bulunmuştur.

Yüzde 30 düzeyinde cevaplanan anketlere göre;

- ✓ Etkinliğin 2 yılda bir yapılmasına devam edilmesi,
- ✓ Kongre sırasında odaların özellikle Kimya Mühendisleri Odası'nın temel ilkeleri doğrultusunda başlangıçtan bu yana 7. Etkinlikte de, sanayi ve üniversite uzmanlarının bir araya gelmesiyle bilgi paylaşımı önemli bir katkı oluştursa da bunun yanında daha öncekilerde yapıldığı gibi bir çeşit proje pazarı oluşturulmasıyla daha etkin birlikteliklerin sağlanması, bir yönüyle üniversite sanayi işbirliğini güçlendireceği,
- ✓ Bu alana yönelik endüstriyel tasarım gerek sergide gerekse sunumlarda olmasına karşın daha ağırlıklı olması,

önerilmiştir.

Sonuç olarak, ambalaj bilimi, teknolojisi ve sanayisinin tüm bileşenlerine eşit yakınlıkta olan TMMOB Kimya Mühendisleri Odası olarak, bilimin ve sanayinin temsilcilerinin ilgili kamu yetkilileri ile bir arada, ulusal ve uluslararası kazanımlar merkezinde bulunduğu bu kongreye katkı sunan tüm bilim insanlarına, sanayicilere, uygun bir ortam oluşturmasına destek olan sponsorlara, hazırlıkta görev alan tüm çalışanlara, oda yöneticilerimize, ilgili kamu kuruluşları ve derneklere teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Gürel NİŞLİ
TMMOB Kimya Mühendisleri Odası
Kongre Yürütme Kurulu Başkanı